

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding

De opgave op het terrein van Economie en Vrijtijdsbesteding is het invullen van de regisserende en faciliterende rol van de gemeente. Dit betekent dat wij steeds afwegen wie welke rol vervult en dat er een nieuw samenspel tussen de gemeente en andere actoren ontstaat. De bijdrage die actoren leveren aan het maatschappelijk effect zijn het uitgangspunt, niet de instelling/organisatie. In samenspraak met de omgeving en onze partners willen wij de maatschappelijke meerwaarde verwoorden.

Netwerken

Wij zetten steeds meer in op het versterken van netwerken en onze relaties daarbinnen. Netwerken die enerzijds lokaal aanwezig zijn. Maar wij moeten ook steeds meer gebruik maken van regionale, provinciale, landelijke en grensoverschrijdende structuren en mogelijkheden. Binnen een netwerk gaat het ook vooral om het delen van kennis. Kennis, bijvoorbeeld over informatiebeveiliging of duurzaamheid, is niet alleen nodig voor een overheid maar ook voor ondernemers. Samen op zoek gaan naar nieuwe ideeën en mogelijkheden is belangrijk. Onze voorstellen zijn dan ook gericht op het verder vormgeven van het nieuwe samenspel: het relatiebeheer tussen gemeente, ondernemers, onderzoek, onderwijs, andere overheden, sportverenigingen, culturele instellingen en inwoners.

Voorzieningen

De gemeente heeft veel kwalitatief hoogwaardige accommodaties en voorzieningen. De basisvoorzieningen zijn binnen onze gemeente aanwezig. Belangrijke opgave is om het bestaande steeds meer en beter gezamenlijk te gebruiken. Ter ondersteuning willen wij de bestaande voorzieningen beter inzichtelijk hebben, inclusief de maatschappelijke bijdrage die geleverd wordt. Dit is van belang om de financiën van de gemeente op termijn beheersbaar te houden.

Programmaliijnen

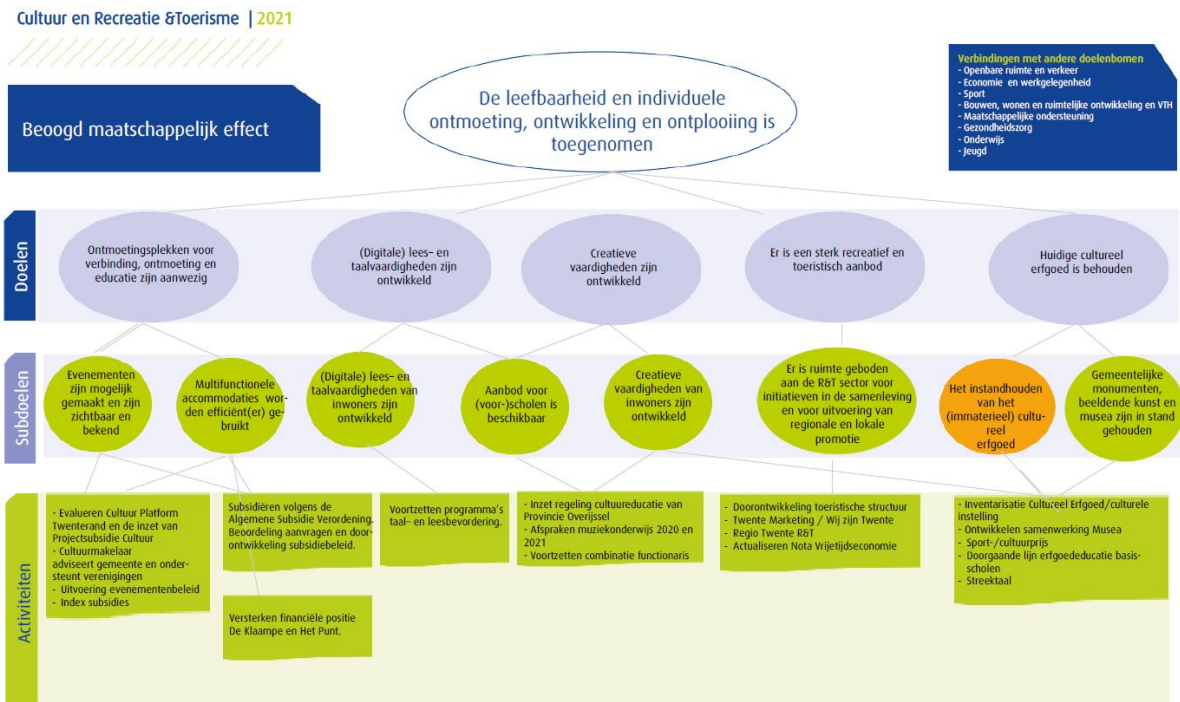
Het werkprogramma Economie omvat twee programmaliijnen. De eerste programmaliijn is 'Meedoen'. Dit gaat over vrijetijdsbesteding. De tweede programmaliijn is 'Versterken Werkgelegenheid'. De opgave is om (samen) te werken aan de verbinding tussen Economische en Sociale Zaken. Het subdoel 'Stimuleren werkgelegenheid' heeft een plek gekregen in de doelenboom en in samenwerking met het programma Sociaal Domein wordt gewerkt aan duurzame werkgelegenheid. Een andere koppeling die sterker naar voren komt is de relatie met onderwijs. De verbinding met onderwijs is zichtbaar gemaakt door Onderwijs toe te voegen aan 'Verbindingen met andere doelenbomen', maar ook door vanuit de doelenboom Sociale Zaken te verwijzen naar de Twentse belofte in de doelenboom Onderwijs. Voor de koppeling tussen economische zaken en sociale zaken is een ontwikkelprogramma economie, werkgelegenheid en onderwijs opgesteld.

Platteland

Om het hoofd te bieden aan de ontwikkelingen en opgaven in het buitengebied is het ontwikkelprogramma platteland opgesteld. Het doel is het realiseren van een sociaal en economisch vitaal platteland. Het ontwikkelprogramma beoogt de daarbij passende activiteiten, subdoelen integraal uit te voeren, te ontwikkelen, aan te jagen en te regisseren. Met een ontwikkelprogramma wordt die samenhang georganiseerd.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Inhoudelijk perspectief

Cultuur

We gaan voor een cultureel veld waarin netwerk(en) het sleutelwoord is. Samenwerken, lijntjes leggen, weten wat er speelt en slim verbinden om zo met elkaar maatschappelijke doelen te realiseren en meer tastbaar te maken. Niet ieder voor zich, maar samen aan de slag. De opdrachten waar we aan gewerkt hebben zijn:

Sociale opdracht (educatie en participatie)

Economische opdracht (talent en arbeidsmarkt)

Ruimtelijke opdracht (erfgoed bewaren, beleven, benutten)

Recreatie & Toerisme/evenementen

De opgave voor Recreatie & Toerisme is te komen tot een nieuwe recreatieve structuur t.b.v. lokale promotie die aansluit bij Gastvrij Twente. In 2021 is hier verder aan gewerkt. De nieuwe netwerkorganisatie houdt zich bezig met lokale promotie. De volgende stap is een nieuwe Nota Vrijtijdseconomie die hierbij aansluit en die verschillende onderdelen uit de vrijetijdseconomie integreert (cultuur en evenementen). Voor zowel de Nota Vrijtijdseconomie als het evenementenbeleid geldt dat dit in 2021 opgepakt zou worden en ter vaststelling aangeboden aan de raad. Dit is niet gerealiseerd als gevolg van het niet tijdig kunnen invullen van de vacature op gebied van recreatie en toerisme. Dit zal in 2022 opgepakt worden.

Beoogd maatschappelijk effect:

Participerende inwoners: inclusieve cultuur: iedereen doet mee

Zelfredzame inwoners: ontwikkelen van creatieve en (digitale lees) en taalvaardigheden

Versterken cultureel erfgoed: behouden, benutten en beleven

Sociale cohesie: fysieke plekken voor verbinding, ontmoeting en educatie

Doel: Ontmoetingsplekken en podia voor kunst, cultuur en evenementen zijn beschikbaar

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Doel: (Digitale) lees- en taalvaardigheden zijn ontwikkeld

De gemeente Twenterand staat voor een samenleving waarin iedereen kan meedoen: praktisch en theoretisch geschoold, jong en oud, ongeacht de achtergrond van de inwoner. Digitale lees- en taalvaardigheden zijn hiervoor onmisbaar. Een tekort aan deze vaardigheden vormt een barrière om zelfstandig mee te doen in onze maatschappij, online en offline.

Doel: Creatieve vaardigheden zijn ontwikkeld

Binnen de regio Twente staat de transitie van textiel- naar high tech regio hoog op de agenda. Deze technologische ontwikkelingen vragen om vernieuwing, juist in Twente waar de beroepsbevolking relatie laag is opgeleid en de Twentse steden te maken hebben met een relatief hoge werkloosheid. Het is daarom nodig dat geïnvesteerd wordt in de technische vaardigheden van inwoners. Wij leggen hierbij ook een relatie met de Economische Visie. Het gaat dan om de vraag hoe wij onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar kunnen laten aansluiten (arbeidsmarkt en talent).

Doel: Er is een sterk recreatief en toeristisch aanbod

Recreatief en toeristisch aanbod bevat verblijfsrecreatie maar ook de dagrecreatieve voorzieningen.

Doel: Huidig Cultureel erfgoed is behouden

Cultureel erfgoed: sporen uit het verleden in het heden, die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen (materieel), maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten (immaterieel). De monumentenlijst is opgenomen in de Welstandsnota Twenterand.

We beschermen ons erfgoed niet alleen door het te behouden. Door erfgoed ook te benutten en beleven wordt het in waarde versterkt. Daarom is het nodig om erfgoed zoveel mogelijk te verbinden aan andere beleidsterrein (bijvoorbeeld educatie en recreatie & toerisme).

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Evenementen zijn mogelijk gemaakt en zijn zichtbaar en bekend

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Evalueren Cultuur Platform Twenterand en de inzet van Projectsubsidie Cultuur**
Omschrijving (toelichting)
 De gemeente heeft een eerste voorzet gedaan over de toekomstige rol van het Cultuur Platform Twenterand (CPT). Op basis hiervan komt het CPT begin 2022 met een voorstel over haar toekomstige rol.
 De projectsubsidies zijn geëvalueerd en voortgezet voor de periode 2021 en 2022.
- **Index subsidies**
Omschrijving (toelichting)
 In 2021 zijn de subsidies verhoogd met een inflatie van 3,4% ten opzichte van 2020. Dit heeft o.a. te maken met de verplichte CAO-wijzigingen voor grote professionele instellingen.
- **Subsidiëren volgens de Algemene SubsidieVerordening. Beoordeling aanvragen en doorontwikkeling subsidiebeleid.**
Omschrijving (toelichting)
 Het huidige systeem van verdeling van subsidiegelden is aan vernieuwing toe. In 2021 is een start gemaakt met het actualiseren van het huidige subsidiebeleid. Dit is eind 2021 on hold gezet.
- **Uitvoering evenementenbeleid**
Omschrijving (toelichting)
 Het vaststellen van het Evenementenkompas ligt stil sinds de coronacrisis omdat er geen evenementen georganiseerd kunnen worden. Zodra er weer ruimte is voor evenementen zal de vaststelling en de uitvoering van het Evenementenkompas worden opgepakt.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt (er) gebruikt

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Versterken financiële positie De Klaampe en Het Punt**

Omschrijving (toelichting)

Met ingang van 2021 zijn de exploitatiebijdragen aan Het Punt en De Klaampe structureel verhoogd om beide organisatie in staat te stellen tot een sluitende exploitatie te komen. Echter, omdat ook 2021 sterk werd gekenmerkt door de gevolgen van corona en dit van grote invloed was op de jaarprogramma's van beide organisaties, was 2021 een bijzonder jaar. De aan de structurele verhoging verbonden voorwaarden hebben daardoor een lagere prioriteit gekregen. Verder hebben beide organisaties financiële steun ontvangen vanuit door het Rijk verstrekte coronacompensatie middelen. Naar verwachting sluiten beide 2021 af met zwarte cijfers.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: (Digitale) lees- en taalvaardigheden van inwoners zijn ontwikkeld

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Voortzetten programma's taal- en leesbevordering**

Omschrijving (toelichting)

De programma's taal- en leesbevordering zijn verder voortgezet en doorontwikkeld door de Stichting Openbare Bibliotheek Twenterand.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Aanbod voor (voor-)scholen is beschikbaar

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inzet regeling cultuureducatie van Provincie Overijssel 2021-2024**

Omschrijving (toelichting)

We hebben nieuwe afspraken gemaakt met de basisscholen en de provincie Overijssel voor de periode 2021 - 2024. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Cultuureducatieplan gemeente Twenterand 2021 - 2024 "Cultuur aan de Basis 2.0".

- **Voortzetten combinatie functionarissen**

Omschrijving (toelichting)

In 2021 zijn de combinatiefuncties ingezet op basis van de verruimde doelstellingen van de regeling. Er is ingezet op cultuur (cultuureducatie en cultuur & sociaal domein), onderwijs (o.a. taal- en leesbevordering en laaggeletterdheid), sport en recreatie en toerisme (gebiedsmarketing Engbertsdijkswenen).

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Creatieve vaardigheden van inwoners zijn ontwikkeld

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Afspraken muziekonderwijs 2020-2021**

Omschrijving (toelichting)

In 2021 zijn nieuwe financiële afspraken gemaakt met de Stichting Muziekplatform Twenterand over muziekonderwijs, representatie (openbare concerten) en muziekparticipatie. De financiële afspraken zijn voor een periode van een jaar (2022) gemaakt destijds in afwachting van een nieuw subsidiebeleid. Dit is de reden geweest dat er geen tweejaarlijkse afspraken zijn gemaakt.

- **Creatieve broedplaatsen**

Omschrijving (toelichting)

Vanuit het Ondernemershuis Twenterand is twee keer een regionaal subsidieverzoek ingediend voor een creatieve broedplaats, deze aanvraag is ook twee keer afgewezen (middels een loting). Dit heeft

niets te maken met de inhoud van de subsidieaanvraag maar met de systematiek van de beoordeling van de subsidies. Er wordt geen vervolg meer gegeven aan deze regeling.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Actualiseren en doorontwikkelen Nota Vrijtijdseconomie**
Omschrijving (toelichting)
In de tweede helft van 2021 zou gestart worden met de actualisatie van de nota Vrijtijdseconomie en indien mogelijk ook worden vastgesteld. Doordat begin december pas invulling kon worden gegeven aan de vacante vacature recreatie en toerisme is dit doel niet behaald. Deze activiteit is naar de raadsagenda van 2022 doorgeschoven.
- **Doorontwikkelen toeristische structuur**
Omschrijving (toelichting)
2020 was het eerste jaar van Gastvrij Twenterand. In 2021 is verder gewerkt aan de lokale promotie van Twenterand.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Het in stand houden van het cultureel (immaterieel) erfgoed

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inventarisatie Cultureel Erfgoed / culturele instelling**
Omschrijving (toelichting)
De procesbegeleider heeft samen met de cultuurmakelaar gesprekken gevoerd met de diverse erfgoedinstellingen in onze gemeente. Naast erfgoededucatie is het doel te komen tot een verdere samenwerking. Op deze manier hopen we het erfgoed in onze gemeente bewaren voor de toekomst.
- **Doorgaande lijn erfgoededucatie basisscholen**
Omschrijving (toelichting)
Er zijn gesprekken gevoerd met de diverse erfgoedinstellingen in onze gemeente. Het doel is om te komen tot een convenant erfgoededucatie in 2022.
- **Streektaal**
Omschrijving (toelichting)
In de cultuurklapper 2020 – 2021 (binnenschools aanbod basisonderwijs) is een programma voor streektaal opgenomen (Wiesneus). Vanwege de corona-maatregelen is dit programma slechts beperkt uitgevoerd.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Gemeentelijke monumenten, beeldende kunst en musea zijn in stand gehouden

Wat hebben we daarvoor gedaan

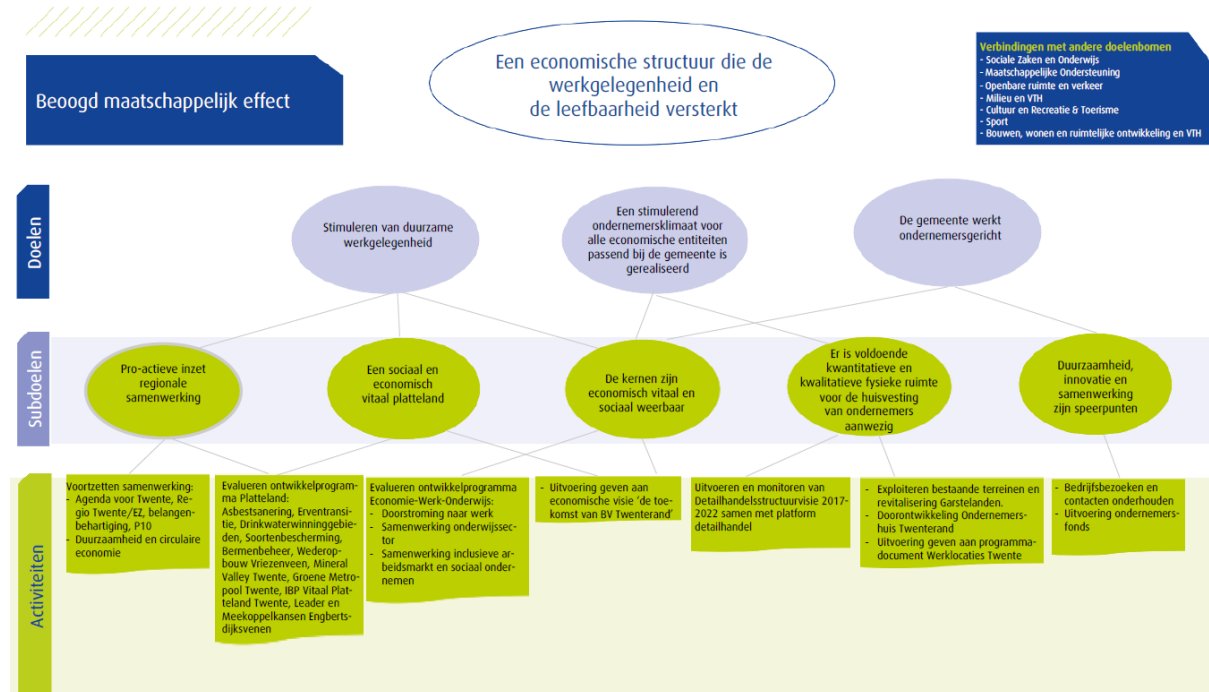
- **Ontwikkelen samenwerking Musea**
Omschrijving (toelichting)
De cultuurmakelaar is ingezet op de verdere samenwerking van de erfgoedinstellingen. De bedoeling is te komen tot een convenant erfgoededucatie en het bewaren van cultureel erfgoed in Twenterand.
- **Sport-/cultuurprijs**
Omschrijving (toelichting)
Sport- en Cultuurprijs
Mede gezien de coronapandemie is er geen verdere invulling gegeven aan een Sport- en Cultuurprijs. Een verkenning op mogelijke organisatievorm, kosten en impact moet uitwijzen of het meerwaarde heeft in Twenterand.

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2021

Inhoudelijk perspectief

Belangrijkste focus binnen de doelenboom Economie en Werkgelegenheid is dat er een economische structuur is die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt in de gemeente. Om een zodanige economische structuur te creëren is verbinding nodig. Verbinding tussen werkvelden zoals het bedrijfsleven, onderwijs en arbeidsmarkt, maar ook tussen mensen onderling. Om dit te realiseren neemt de gemeente een regie/faciliterende rol in. Dat betekent dat de gemeente zowel provinciaal, regionaal als lokaal opereert om te kijken wat er speelt en wat de mogelijkheden zijn en dit met elkaar verbindt. Dit vraagt initiatief vanuit de gemeente, de samenleving en samenwerking tussen partijen. Hierbij is de gemeente het 'olieroosje' en degene die het overzicht moet hebben om de koers samen met andere partijen te bepalen. Middels programmasturing pakken we dit op en wordt gestuurd op integraal werken. De ondernemersbenadering en de actieve inzet op regionale/provinciale samenwerking (o.a. via de Agenda van Twente (AvT) waren ook in 2021 belangrijk. In 2021 heeft de gemeente vanuit de projectgelden voor de AvT een bijdrage verleend voor de projecten: Circulair Twenterand en Action Lab Twente.

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociale domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding te zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Pro-actieve inzet regionale samenwerking

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Voortzetten samenwerking**

Omschrijving (toelichting)

Agenda voor Twente, Regio Twente/EZ, belangenbehartiging, P10
Circulaire economie & duurzaamheid

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Evaluëren ontwikkelprogramma Platteland**

Omschrijving (toelichting)

Door vacatures op diverse beleidsterreinen heeft er minimale inzet plaats gevonden op onderstaande activiteiten:

Asbestsanering, Erventransitie, Drinkwaterwinninggebieden, Soortenbescherming, Bermenbeheer, Wederopbouw Vriezenveen, Mineral Valley Twente, Groene Metropool Twente, IBP Vitaal Platteland Twente, Leader, Meekoppelkansen Engbertsdijkvenen. Voor een visie op het buitengebied van Twenterand, welke als bouwsteen dient voor de Omgevingsvisie heeft de gemeente een bureau ingehuurd. Dit bureau heeft samen met interne en externe stakeholders deze visie opgesteld.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De kernen zijn economisch vitaal en sociaal weerbaar

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Evaluëren ontwikkelprogramma Economie-Werk-Onderwijs**

Omschrijving (toelichting)

Er is niet geëvalueerd maar er is wel gewerkt aan verbinding tussen de drie O-Partners (onderwijs, overheid en ondernemers). Hieronder valt bijvoorbeeld:

Doorstroming naar werk

Samenwerking onderwijssector

Samenwerking inclusieve arbeidsmarkt en sociaal ondernemen

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Detailhandelsstructuurvisie**

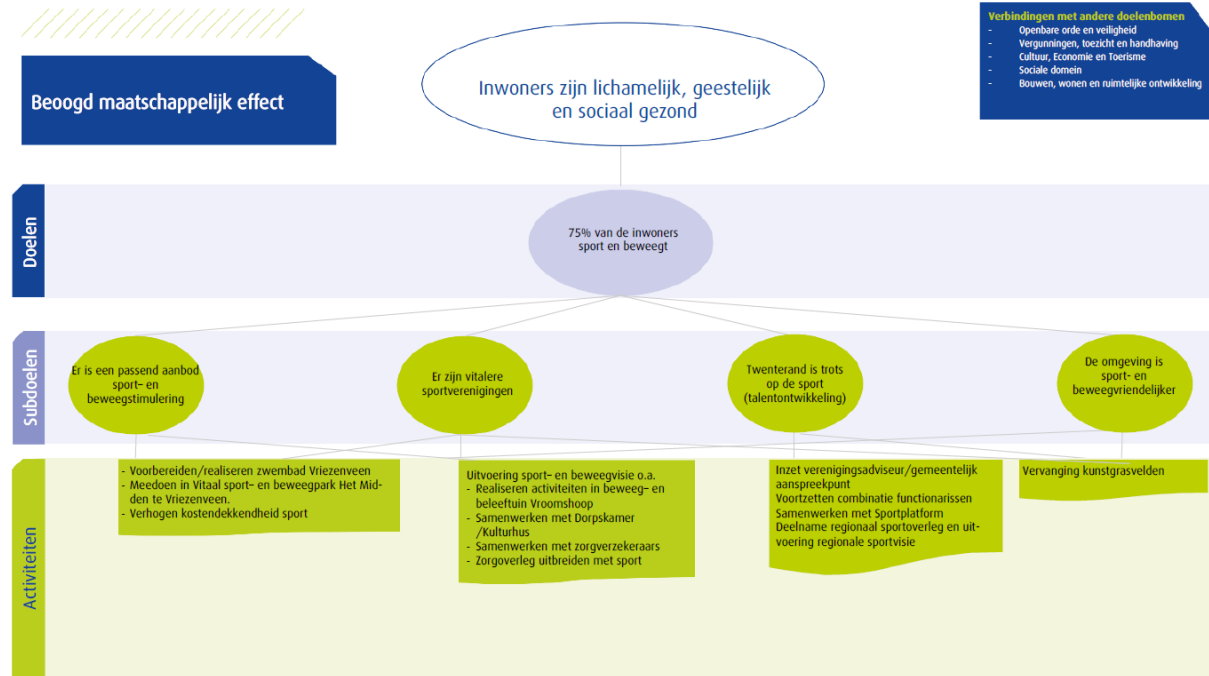
Omschrijving (toelichting)

Het actualiseren van een nieuwe detailhandelstructuurvisie heeft niet plaatsgevonden. Er is veel gebeurd op detailhandelsvlak door corona. Dit vraagt meer dan alleen een actualisatie. Om een nieuwe visie op te stellen zijn gesprekken nodig en die hebben door corona weinig kunnen plaats vinden. Ook is Provincie Overijssel bezig met haar omgevingsvisie die weer van invloed is op de omgevingsvisie van de gemeente en daarmee ook op de nieuw te ontwikkelen detailhandelsstructuurvisie. Daarnaast heeft het team economie ook tijdelijk te maken gehad met een capaciteitsprobleem.

Doelenboom Sport

Doelenboom

Sport | 2021

Inhoudelijk perspectief

Vanuit de regietaak van de gemeente willen we meer de focus leggen op de bijdrage van een ieder aan het maatschappelijk effect: inwoners worden lichamelijk, geestelijk en sociaal gezonder. Hierdoor verschuift de focus meer naar het realiseren van doelen en activiteiten in plaats van op organisaties/instellingen. De sportvisie is een kapstok voor andere beleidstukken. De opgave voor 2021 blijft om de sportvisie te vertalen naar de diverse beleidsthema's om de doelstelling om 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen te halen.

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doel: 75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.

De rijksoverheid streeft in het kader van het Olympisch Plan 2028 naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de bevolking regelmatig aan sport en bewegen doet. Ook in Twenterand hebben wij deze ambitie.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is een passend aanbod sport- en bewegestimulering

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Meedoen in Vitaal sport- en beweegpark Het Midden te Vriezenveen

Omschrijving (toelichting)

In 2020 is gestart met gesprekken over de invulling van een Vitaal Sportpark Het Midden. Door corona zijn overleggen niet doorgaan. Na herhaaldelijk verzoek vanuit de gemeente om de gesprekken weer op te pakken is er vanuit de klanbordgroep aangegeven hier niet meer mee verder te willen.

- **Voorbereiden / realiseren zwembad Vriezenveen**

Omschrijving (toelichting)

In 2020 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de realisatie van het zwembad in Vriezenveen. In 2021 is gewerkt aan het plan en is het project aanbesteed en gegund. Inmiddels is gestart met de bouw van het zwembad.

- **Sport**

Omschrijving (toelichting)

Lokaal Sport- en Bewegakkoord + subsidieregeling waarderingssubsidie sport Q4 van 2021 is het akkoord definitief vastgesteld. Bij het tot stand komen van het akkoord zijn de lokale actoren nauw betrokken geweest. De eerste initiatieven en aanvragen, die bijdragen aan de ambities uit het akkoord, zijn al binnengekomen. Er is vanuit de gezamenlijke sport (NOC*NSF, Sportbonden en NL Actief) een adviseur lokale sport toegewezen aan de gemeente Twenterand. Hij ondersteunt de gemeente in de ontwikkeling van sportorganisaties en het aanzoeken en inzetten van interventies en cursussen voor sportorganisaties.

Communicatie: nieuwsberichten, nieuwsbrieven

De eerste schets voor een communicatieplatform Sport- en Bewegen is gemaakt en op onderdelen uitgerold. Zo zijn er enkele edities van de nieuwsbrief Sport uitgegeven en is een groot aantal nieuwsberichten Sport en Corona toegezonden aan alle sport- en beweegaanbieders in Twenterand.

Regionale samenwerking

De regionale sportvisie met de 14 Twentse gemeenten is geëvalueerd. Er is een zinvolle regionale samenwerking met doeltreffende interventies. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuwe regionale sportvisie a.d.v. trends/ontwikkelingen en evaluatiepunten.

- **Special Olympics**

Omschrijving (toelichting)

Vorbereidingen Special Olympics

De korfbalverenigingen T.O.P. en Amicitia zijn samen met de gemeente druk bezig met de voorbereidingen voor het grote sporttoernooi Special Olympics Nationale Spelen Twente, onderdeel korfbal. Het sportevenement wordt van 10 tot 12 juni 2022 in de 14 Twentse gemeenten georganiseerd, om de maatschappelijke impact van G-sporten te vergroten.

In aanloop naar de Special Olympics heeft de combinatiefunctionaris Sport de sportcarroussel georganiseerd. Het evenement behoort bij het legacyplan van de special olympics, om de maatschappelijke impact van G-sporten te vergroten.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De omgeving is sport- en beweegvriendelijker

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Vervanging kunstgrasvelden**

Omschrijving (toelichting)

In 2020 zijn de eerste twee kunstgrasvelden vervangen. In 2021 zijn de laatste twee kunstgrasvelden vervangen; vv Den Ham en DOS'37.

Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Economie en vrije tijdsbesteding

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Doelenboom cultuur en recreatie en toerisme				
Lasten	2.477.139	2.742.553	1.795.127	50.000
Baten	-356.740	-351.850	-351.850	0
Saldo van baten en lasten	2.120.399	2.390.703	1.443.277	50.000
Doelenboom economie en werkgelegenheid				
Lasten	879.787	1.059.184	1.590.493	49.647
Baten	-559.152	-557.330	-557.330	0
Saldo van baten en lasten	320.635	501.854	1.033.163	49.647
Doelenboom sport				
Lasten	2.547.104	3.605.757	2.300.882	23.000
Baten	-1.018.625	-556.787	-571.695	0
Saldo van baten en lasten	1.528.479	3.048.970	1.729.187	23.000
Totaal programma lasten	5.904.030	7.407.494	5.686.502	122.647
Totaal programma baten	-1.934.517	-1.465.967	-1.480.875	0
Totaal saldo van baten en lasten	3.969.513	5.941.527	4.205.627	122.647
Mutaties reserves db cultuur en recreatie en toerisme	-300.329	-652.950	-35.792	0
Mutaties reserves db economie en werkgelegenheid	-354.794	-300.000	-300.000	-49.647
Mutaties reserves db sport	-249.065	-840.617	-81.242	-23.000
Totaal mutatie reserves	-904.188	-1.793.567	-417.034	-72.647
Geraamd resultaat	3.065.326	4.147.960	3.788.593	50.000
<i>gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten</i>	<i>-1.972.014</i>			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma 3 is € 1.972.000 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

Cultuur, recreatie en toerisme

- Er is minder uitgegeven aan meerjarig onderhoud musea en dorpshuizen. Totaal een onderschrijding van € 435.000. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. De onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2022.
- Nadeel door corona op dit product van € 200.000 wordt verklaard onder fundament.

Economie en werkgelegenheid

- Door personele wijzigingen en door corona zijn niet alle opgaven opgepakt. In 2021 is de bijdrage ondernemersfonds dan ook € 126.000 lager dan geraamd. In 2022 wordt het bedrag van 2021 verdeeld en vindt er waarschijnlijk een overschrijding op het budget plaats. Daarnaast is er minder ontvangen aan erfpacht vergoeding, nl. € 27.500. Op het product verhuur en verkoop gronden is echter € 31.000 meer ontvangen. Dit valt tegen elkaar weg. Er is een bedrag van € 305.000 onttrokken uit de reserve Agenda van Twente, €253.000 was geraamd, het andere bedrag betreft een subsidie voor 2 projecten: Circulair Twente en Action Lab Twente.
- Er is € 49.650 uitgegeven aan uitvoering plattelandnota (€ 20.000 minder dan geraamd). Dit bedrag komt tlv de reserve coalitie akkoord. In 2021 zijn geen aanvragen Leader gedaan, wat

resulteert in een overschrijding van € 21.000.

Sport

- Het meerjarig onderhoud op de sportzalen en sporthallen is € 550.000 lager dan begroot. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', de onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2022.
- Het product zwembad de Stamper sluit met een voordelig resultaat van € 218.000. Het budget meerjarig onderhoud is overschreden met € 62.000, dit wordt derhalve ook niet onttrokken uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. Dit budget is bedoeld voor onvoorziene omstandigheden, er wordt zo min mogelijk onderhoud gedaan i.v.m. nieuwbouw zwembad. Daarnaast is er een voordeel op kosten corona (meer rijksbijdrage dan uitgaven) van € 60.000. Voorgesteld wordt om dit in de reserve corona te storten. De stelpost die geraamd was ter grootte van € 62.000 was niet nodig en daarnaast is er nog een SPUK bijdrage ontvangen voor de btw op sport van €39.000. De btw van sport wordt sinds een aantal jaren op het product geboekt. Voorheen was dit niet het geval, maar door gewijzigde regelgeving werkt de btw kostenverhogend voor de sport.
- Het product de Zandstuve is € 170.000 lager dan begroot. Dit komt doordat het meerjarig onderhoud € 132.000 lager is dan begroot. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', de onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2022 en 2023. Daarnaast is er een voordeel op kosten corona (meer rijksbijdrage dan uitgaven) van € 38.000, voorgesteld wordt om dit in de reserve corona te storten (zie ook paragraaf corona).
- Het product sportbeleid sluit met een voordeel van € 100.000. Dit komt doordat er jaarlijks een bedrag geraamd is van € 135.000 voor de semipermanente hal. Deze vergoeding vervalt miv 2021, dit jaar is alleen nog een bedrag van € 32.000 betaald ter aflossing van een lening waarvoor de gemeente garant stond. Dit resulteert in een voordeel van € 100.000.
- Het meerjarig onderhoud op de sportparken is € 295.000 lager dan begroot. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', de onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2022. Onderstaande posten zijn in 2021 overschreden, omdat de kosten in 2022 gemaakt worden. Deze posten worden hier apart benoemd, aangezien de budgetten niet overgeheveld worden naar 2022, waardoor dit tot een overschrijding zou kunnen leiden in 2022. Als verklaring kan dan worden verwezen naar dit jaarverslag.

2021

Werkbudget economie, ondernemersfonds € 126.000